

ROZŠÍRENIE POHREBISKA OBCE KRPEĽANY

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov

na životné prostredie v znení neskorších predpisov

Navrhovateľ:

Obec Krpeľany
Obecný úrad
Štefánikova 138/7
038 54 Krpeľany

Zhotoviteľ:

ENVICONSULT spol. s r.o.,
Obežná 7, 010 08 Žilina

Apríl 2021

OBSAH

I.	ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	4
1.	NÁZOV	4
2.	IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO	4
3.	SÍDLO	4
4.	KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA.....	4
5.	KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENEJ OSOBY PRE POSKYTOVANIE RELEVANTNÝCH INFORMÁCIÍ O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO KONZULTÁCIE	4
II.	NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
III.	ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
1.	UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
2.	OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA	5
2.1	POPIS PREDPROJEKTOVEJ A PROJEKTOVEJ PRÍPRAVY STAVBY	5
2.2	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	6
2.3	POŽIADAVKY NA VSTUPY	8
2.4	ÚDAJE O VÝSTUPOCH.....	9
3.	PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ	10
4.	DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	10
5.	VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE.....	10
6.	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ.....	10
6.1	CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA	10
6.2	KRAJINA.....	14
6.3	OBYVATEĽSTVO A JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	14
IV.	VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH VPLYVOV.....	17
1	VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO	17
2	VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE.....	18
2.1	Reliéf a horninové prostredie	18
2.2	Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu	18
2.3	Vplyvy na ovzdušie	19
2.4	Pôda	19
2.5	Fauna a flóra	19
2.6	Vplyvy na krajinu	19
3	VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME.....	19
4	VPLYVY NA KULTÚRU A PAMIATKY	19
5	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA	20
V.	VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE (NETECHNICKÉ ZHRNUTIE)	21
1	NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	21
2	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI.....	21
3	ÚZEMIE DOTKNUTÉ ZMENAMI ČINNOSTI.....	21
4	VPLYVY ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A ICH POROVNANIE SO SÚČASNÝM STAVOM	21
5	SYNERGICKÉ A KUMULATÍVNE VPLYVY	22
6	SÚĽAD NAVRHOVANEJ ZMENY ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU	23

VI.	PRÍLOHY	24
1.	INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA	24
2.	MAPA ŠIRŠÍCH VZŤAHOV	24
3.	DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	24
VII.	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA	25
VIII.	SPRACOVATEĽ OZNÁMENIA	25
IX.	PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	25

PRÍLOHY

1. Prehľadná situácia stavby M 1:500

ZOZNAM SKRATIEK

DÚR	- dokumentácia pre územné rozhodnutie
CHVÚ	- chránené vtáčie územie
EIA	- posudzovanie vplyvov na životné prostredie (Environmental Impact Assessment)
k.ú.	- katastrálne územie
MŽP	- Ministerstvo životného prostredia
OcÚ	- obecny úrad
OP	- ochranné pásma
OÚ	- okresný úrad
PP	- poľnohospodárska pôda
SSC	- Slovenská správa ciest
ÚEV	- územie európskeho významu
ÚPD	- územnoplánovacia dokumentácia
ÚPO	- územný plán obce
ÚSES	- územný systém ekologickej stability

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV

Obec Krpeľany

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

00 316 750

3. SÍDLO

Obecný úrad, Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany

4. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Mgr. Jaroslav Král

Starosta obce

Obecný úrad, Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany

tel.: 043/4304900, 043/4295101

e-mail: starosta@krpelany.sk

5. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENEJ OSOBY PRE POSKYTOVANIE RELEVANTNÝCH INFORMÁCIÍ O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO KONZULTÁCIE

Mgr. Jaroslav Král

Starosta obce

Obecný úrad, Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany

tel.: 043/4304900, 043/4295101

e-mail: starosta@krpelany.sk

Miesto na konzultácie: Obecný úrad, Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Rozšírenie pohrebiska obce Krpeľany

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kraj: Žilinský

Okres: Martin

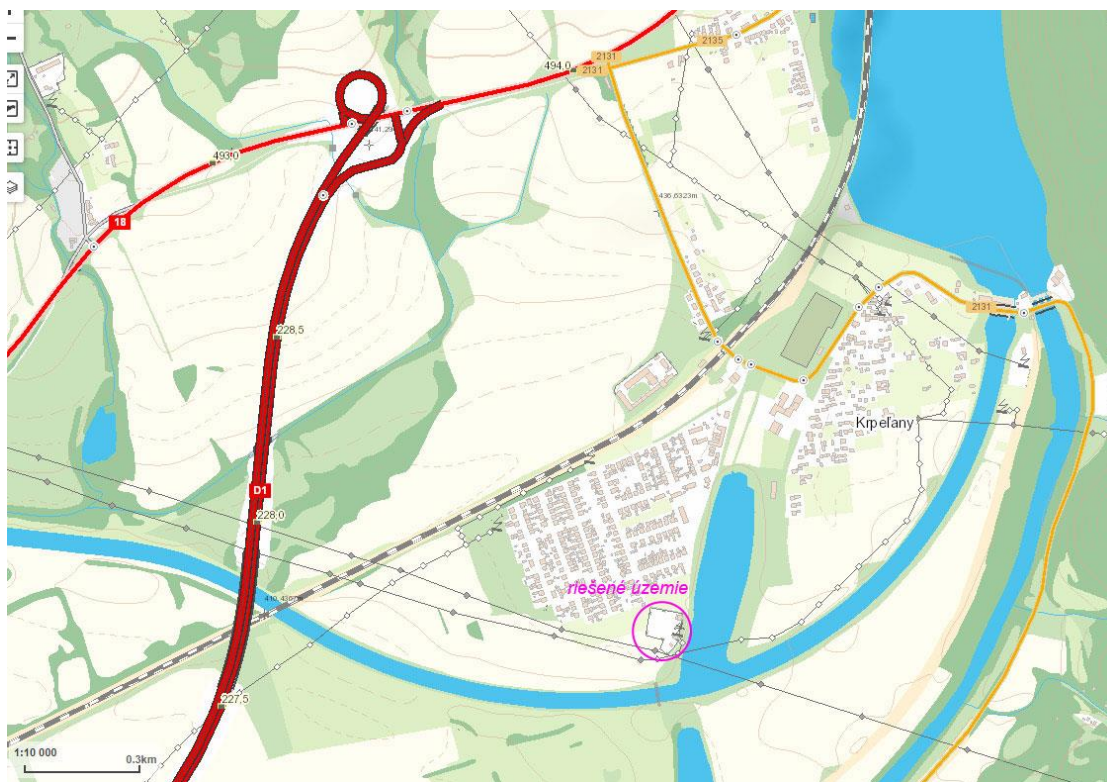
Dotknuté obce: Krpeľany

Katastrálne územia: Krpeľany

Parcelné čísla: KN-E 2-2507/7, KN-E 2507/1, 2506/1, KN-C 85/1.

Lokalita rozšírenia pohrebiska nadväzuje na existujúce pohrebisko, ktoré sa nachádza v južnej časti zastavaného územia obce. Prístup k pohrebisku ostáva nezmenený. Vlastníkom a prevádzkovateľom areálu existujúceho pohrebiska je obec Krpeľany.

Obr. 1 Mapa širších vzťahov navrhovanej činnosti (mierka 1:10 000)

Zdroj mapového podkladu: © 2008 – 2017 Slovenská správa ciest

2. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

2.1 POPIS PREDPROJEKTOVEJ A PROJEKTOVEJ PRÍPRAVY STAVBY

Posudzovaná činnosť rieši rozšírenie plôch existujúceho pohrebiska, vrátane sadových úprav a potrebnej infraštruktúry (verejné osvetlenie, komunikácie, oplotenie). Lokalita rozšírenia ani existujúce pohrebisko

neboli posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko boli vybudované pred účinnosťou tohto ako aj predchádzajúceho zákona č. 127/1994 Z.z.

2.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kapacita hrobových miest existujúceho obecného pohrebiska bude v najbližšej budúcnosti vyčerpaná. Urbanistické riešenie spracované v zmysle platného ÚPO, resp. Zmien a doplnkov č. 1, v zmysle ktorých je riešená plocha navrhnutá ako plochy pohrebiska (rozšírenie). Predpokladaná kapacita pohrebiska bude 30 – 40 rokov.

Pozemky rozšírenia pohrebiska nie sú vo vlastníctve obce, v súčasnosti však prebiehajú prípravy na ich odkúpenie. Pozemky, resp. časti parciel určených na navrhovaný účel, sú evidované nasledovne:

- plocha 1 - parc. č. KN-E 2-2507/7 ako ostatná plocha, užívaná pre poľnohospodársky účel
- plocha 2 - parc. č. KN-E 2507/1 a 2506 / 1 ako orná pôda, užívaná pre poľnohospodársky účel
- plocha 3 - parc. č. KN-C 85/1 ako TTP, užívaná v rámci pohrebiska ako plocha zelene, komunikácie a časť ako pohrebná plocha

Plochy navrhovaného rozšírenia sú prístupné z existujúceho areálu pohrebiska – parc. č. KN-C 985/1, 84, 102/1.

Urbanistická koncepcia umožňuje postupné etapové rozširovanie existujúceho cintorína západným a južným smerom v záberoch sektorov, vymedzených budúcim obslužným chodníkom, so súbežným nadväzujúcim rozširovaním existujúceho komunikačného systému existujúceho pohrebiska, príslušných rozvodov infraštruktúry (verejné osvetlenie), ako aj líniovej a plošnej zelene.

Dopravné a prevádzkové riešenie pohrebiska plynule nadväzuje na existujúci systém so zachovaním segregácie automobilovej dopravy (operatívne zelené parkovisko pri hlavnom vstupe). Princíp riešenia statickej dopravy je teda ponechaný pôvodný – existujúca miestna účelová komunikácia obsluhuje nepravidelne užívané plochy statickej dopravy. Nárast požiadaviek na kapacity statickej dopravy pre návštevníkov, súvisiaci s rozšírením pohrebiska je nepodstatný na existujúce kapacity odstavných miest (pri nárazových požiadavkách súvisiacich so sviatkami sa využíva aj miestna obslužná komunikácia).

Urbanistická kompozícia je podriadená celkovej koncepcii existujúceho cintorínskeho komplexu, ktorá je založená na racionálnom usporiadaní sektorov pohrebiska, vyplývajúcich jednak z územnotechnických podmienok (tvar pozemku a vstupov) a jednak z typickej typológie pohrebiska (najefektívnejšie geometrické tvary hrobových miest), ktoré sa javia ako najefektívnejšie z hľadiska využitia disponibilných plôch a prevádzkových nákladov.

Napriek dominantnému racionálnemu princípu urbanistickej koncepcie, má výrazný vplyv na celkové riešenie aj návrh pásu izolačnej zelene s istým rozvoľnením z prísnej geometrie do organických línií zelene a peších trás, čím nadobúda pohrebisko v istej časti prírodný charakter v polohe prechodu urbanizovaného územia do voľnej krajiny.

Navrhovaná stavba nie je členená na stavebné objekty, obsahuje nasledovné zložky :

- Plochy pohrebiska
- Spevnené plochy a komunikácie
- Oplotenie
- Sadové úpravy

Plochy pohrebiska

Plochy a pre uloženie pozostatkov zosnulých sú členené do špecifických sektorov podľa druhu uloženia a charakteru pozostatkov. V zásade sa uvažuje s dvoma spôsobmi ukladania pozostatkov:

- telesné pozostatky: hrobové miesta (hroby, dvojhroby, rodinné hroby, detské hroby, nadzemné , resp. podzemné hrobky - krypty),

- popol z kremácie: urnová stena, urnové hroby, urnové individuálne, alebo rodinné nadzemné hrobky, individuálne vsypy s náhrobníkmi, individuálne vsypy bez náhrobníkov, individuálne vsypy a rozptylové plochy s individuálnou solitérnou vysokou zeleňou s náhrobníkom alebo bez náhrobníka.

Urnová stena je navrhnutá z betónových tvárnic s obkladom prírodným kameňom výšky cca 1,8 m, tvorená s dilatovaných segmentov, realizovaných podľa potreby.

Spevnené plochy a komunikácie

Spevnené plochy, komunikácie a parkoviská sú navrhnuté v materiállovej tvarovej a polohovej nadväznosti na existujúce spevnené plochy, v prehľadnom okružnom systéme. Navrhnuté sú zo zámkovej dlažby v dimenziách a kvalite, potrebných pre peší pohyb a občasnú prevádzku automobilmi obsluhy (pohrebné vozidlá, údržba). Podružné pešie trasy (parkové) vo vnútri sektorov pohrebiska budú doplnené komunálnou vybavenosťou (lavičkami, odpadkové koše a pod.).

Navrhované rozšírenie pohrebiska bude z hľadiska statickej dopravy využívať kapacity existujúcej občasnej prírodnej parkovacej plochy z východnej strany, pričom je navrhnuté jej spevnenie zatrávňovacími prefabrikátmi so zachovaním vysokej infiltrácie dažďovej vody do podlažia v kapacite 12 miest.

Oplotenie

Oplotenie cintorína je navrhnuté v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve – navrhovaný areál je navrhnutý ako oplotený s priehľadným oplotením z ľahkej pletivovej konštrukcie (výšky 1,6 m) zo západnej strany, po obvodě doplneným stálozeleným pásom izolačnej stromovej zelene strednej a vyššej etáže, v rámci etáp rozširovania oplotením demontovateľným. Funkciu oplotenia z južnej strany bude plniť urnová stena, umiestnená v línii oplotenia, čím vhodne vizuálne oddelí pohrebisko od plôch budúcej zástavby rodinných domov.

Sadové úpravy

Vzhľadom na prírodný charakter navrhovaného areálu bez objemnejších a početnejších architektonických objektov, na hranici urbárnej štruktúry a voľnej krajiny, je krajinná architektúra a sadové úpravy dominantným priestorovým prvkom areálu.

Navrhnuté sú v korešpondencii s celkovou urbanistickou koncepciou budúceho komplexu, celkovou koncepciou krajinárskych úprav, rešpektujúc funkčno – prevádzkové zásady.

V rámci krajinárskych úprav sú navrhnuté:

- izolačná zeleň po západnom obvode pohrebiska – výsadba (funkcia optickej, akustickej bariéry, vetrolamu),
- vysoká zeleň cintorína: aleje, obvodová zeleň sektorov - výsadba (funkcia izolačná, estetická),
- nízka zeleň cintorína: voľné trávnaté parkové plochy, rezervné plochy hrobových sektorov.

Vysoká zeleň v princípe lemuje hlavné kompozičné osi, totožné s hlavnými obslužnými trasami, vymedzuje jednotlivé hrobové sektory, vytvára charakter parku, dynamizujúc racionálnu pomerne monotónnu (viac – menej funkčnú) štruktúru pohrebiska, prostredníctvom zmeny druhovosti, intezity, uvoľnenia výsadby, vytváraním vnútorných priehľadov.

Zeleň areálu bude navrhnutá s domácich druhov zelene strednej etáže, prípadne introdukovaných druhov, a to v zastúpení listnatej a doplnkovej ihličnatej zelene, s prihliadnutím na potrebu podielu stálozelených druhov a výtvarného zámeru farebnej dynamickosti areálu ako celku tak, aby sa vytvoril základ pre postupnú tvorbu pohrebiska ako obecného parku s nezanedbateľnou úlohou prachového filtra.

2.3 POŽIADAVKY NA VSTUPY

Záber pôdy

Navrhované rozšírenie pohrebiska si vyžiada čiastočný záber pôdy. Z administratívneho hľadiska bude potrebné vyňatie niektorých plôch z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Pri odňatí poľnohospodárskej pôdy postupovať v zmysle nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. Záber lesných pozemkov nebude žiadny.

Pozemky, resp. časti parciel určených na navrhovaný účel, sú evidované nasledovne:

- plocha 1 - parc. č. KN-E 2-2507/7 ako ostatná plocha, užívaná pre poľnohospodársky účel, plocha rozšírenia: 404 m²,
- plocha 2 - parc. č. KN-E 2507/1 a 2506 /1 ako orná pôda, užívaná pre poľnohospodársky účel, plocha rozšírenia: 1600 m²,
- plocha 3 - parc. č. KN-C 85/1 ako TTP, užívaná v rámci pohrebiska ako plocha zelene, komunikácie a časť ako pohrebná plocha, plocha rozšírenia: 250 m².

Navrhnuté je celoplošné sňatie ornice a podorníčia, miestne, úsekové terénne úpravy (dopravné napojenie na obslužnú komunikáciu) a opätovné prekrytie plôch pre pochovávanie v hrúbke 0,1 m, pri akceptovaní existujúcej morfológie terénu. Prebytočná ornica bude použitá na parkové úpravy iných plôch, resp. spätnú rekultiváciu iných pozemkov, podľa určenia príslušného správneho orgánu.

Nároky na prírodné zdroje, suroviny a energie

Technologická voda - pre prevádzku cintorína nie je potrebná. Nároky na vodu sa sústreďujú najmä na polievanie výzdoby hrobov zo strany návštevníkov cintorína najmä v letných mesiacoch a na vodu potrebnú do nádob pre živú výzdoby hrobov. Voda je vyvedená na stene Domu smútku.

Skutočné množstvo spotrebovanej vody bude závisieť od spôsobu úpravy hrobového miesta, nakoľko v súčasnosti je rastúcim trendom úprava povrchu platňami z pevného betónového/kamenného materiálu, a od poveternostných podmienok. Na rozdiel od potrieb okrasných záhrad bude spotreba vody viazaná na niekoľko mesiacov v roku. Takisto z hľadiska klimatických podmienok patrí lokalita medzi územia s prebytkom vlhky, t.j. priemerný ročný úhrn zrážok je vyšší v porovnaní s hodnotami potenciálneho ročného výparu.

Nároky na surovinové zdroje sú spojené s obdobím výstavby, počas prevádzky sa nepredpokladá potreba ďalších surovín a materiálov.

Navrhované rozšírenie pohrebiska bude napojené na rozvod el. energie z rozvodov NN existujúceho pohrebiska. Odborné miesta elektrickej energie sa uvažujú len pre potreby občasnej údržby a budú osadené v blízkosti nosičov verejného osvetlenia (VO). Navrhované rozšírenie nepodmieňuje zvýšenie potreby elektrickej energie nad kapacity elektrických zariadení existujúceho pohrebiska.

Navrhované rozšírenie zasahuje do existujúcich OP distribučného vzdušného rozvodu elektrickej energie VN, pričom prístup k nosiču distribučného rozvodu nie je limitovaný.

Navrhovaným rozšírením sa mení ochranné pásmo 50 m navrhovaného pohrebiska a to v zmysle novely zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve (šírka ochranného pásma pohrebiska podľa VZN obce s prihliadnutím na miestne zvyklosti a špecifické podmienky).

Nároky na zastavané územie

V súvislosti s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k asanácii žiadnych objektov.

Nároky na dopravu

Navrhované rozšírenie bude napojené na komunikačný dopravný systém – na miestnu obslužnú komunikáciu samostatným dopravným napojením, ako aj prepojený na komunikačný systém existujúceho pohrebiska.

Zmena navrhovanej činnosti počas prevádzky nemá významný dopad na zmenu nárokov na uvedené vstupy.

2.4 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

2.4.1 Ovzdušie

Stavba rozšírenia cintorína bude vplyvať na ovzdušie iba vo fáze stavebných prác. Počas výstavby budú vplyvať na okolité ovzdušie stavebné mechanizmy a motorové vozidlá jednak výfukovými plynmi zo spaľovania motorovej nafty, emisiami prepravovanej zeminy a tiež emisiami prachu pohybom vozidiel po komunikáciách. Vzhľadom na rozsah stavebných prác považujeme tieto vplyvy za minimálne.

Tieto vplyvy sa budú eliminovať používaním vozidiel a motorov v dobrom technickom stave a s pravidelnými emisnými kontrolami. Emisie z pohybu dopravných prostriedkov sa môžu obmedzovať pravidelným čistením kolies vozidiel od nánosov blata a čistením komunikácií a udržiavaním v bezprašnom stave polievaním v letných mesiacoch.

2.4.2 Odpadové vody

Prevádzkou cintorína nebudú vznikať odpadové vody. Vody z povrchového odtoku – dažďové vody budú vsakovať do terénu – trávinatej plochy okolo hrobov, povrchu hrobov so zelenou úpravou. Spevnená plocha chodníkov je navrhnutá zo zámkovej dlažby, umožňuje vsak dažďovej vody do terénu.

2.4.3 Odpady

V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, vzniknú pri výstavbe a prevádzke posudzovanej činnosti druhy odpadov, ktoré uvádzame v nasledujúcich tabuľkách:

Tab.1 Predpokladané druhy odpadov vznikajúcich pri stavebných prácach

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03 (O)	O
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05 (O)	O
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O
17 01 01	Betón	O

Tab.2 Predpokladané druhy odpadov, ktoré budú vznikať prevádzkou cintorína

Č. druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad (údržba zelene)	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O
20 01 02	sklo	O
20 01 39	plasty	O

Nakladanie s odpadmi sa musí riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva (zákon NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a súvisiace predpisy), ktorá hlavné ciele, limity a hierarchiu v odpadovom hospodárstve uvádza v §-6 zákona 79/2015 Z.z. o odpadoch. V zásade sa požaduje predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo, ako i odpady pripravovať na opätovné použitie, odpady recyklovať, zhodnocovať (aj energeticky). Zneškodňovanie odpadov spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie je možné vtedy, ak sa nedá použiť iný, vhodnejší spôsob nakladania s odpadmi. Z uvedeného vyplýva, že zneškodňovanie odpadov skládkovaním prípadne spaľovaním bez využitia energie by mal byť posledný spôsob, ako sa bude s odpadmi nakladať.

Komunálny odpad (200301) bude zhromažďovaný v kontajneroch na KO a zneškodňovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce.

Okrem komunálneho odpadu sa budú oddelene zbierať aj zložky komunálneho odpadu, najmä sklo a plasty, ktoré tvoria významnú zložku komunálneho odpadu produkovaného občanmi v súvislosti s úpravou a údržbou hrobov. Zber a odvoz týchto zložiek bude vykonávaný v súlade s VZN obce.

2.4.4 Zdroje hluku a vibrácií

Počas stavebných prác predpokladáme zvýšenú hladinu hluku v dôsledku prevádzky a pohybu stavebných strojov a mechanizmov. Zvýšená hluková záťaž bude viazaná iba na dennú dobu a maximálne niekoľko týždňov.

Prevádzka cintorína nie je zdrojom zvýšeného hluku a vibrácií.

2.4.5 Významné terénne úpravy

Realizácia hodnotenej činnosti si nevyžiada žiadne významnejšie ovplyvnenie okolitého terénu.

3. PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ

Navrhovaná zmena činnosti – rozšírenie cintorína v záujmovej lokalite je zahrnutá v územnom pláne obce. S existujúcou činnosťou bude prepojená najmä využitím vybudovanej infraštruktúry v okolí: prístupová komunikácia, parkovacie miesta, verejné osvetlenie, pozemné objekty a technické zázemie cintorína. Z hľadiska konania smútočných obradov bude výhodné prepojenie s kostolom.

Riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie sa pre túto činnosť nepredpokladajú.

4. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Územné rozhodnutie v zmysle zákona č. 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení jeho noviel.

5. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Vplyvy na životné prostredie navrhovanej zmeny činnosti presahujúce štátne hranice sa nepredpokladajú.

6. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ

6.1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA

6.1.1 Geomorfologické pomery

Podľa regionálneho geomorfologického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) sa záujmové územie nachádza v oblasti Turčianska kotlina, v celku Šútovské podhorie a Turčianske nivy.

Vertikálna členitosť reliéfu je pomerne malá, nadmorská výška územia dosahuje cca 410 m n. m.

6.1.2 Geologické pomery

Záujmové územie sa nachádza v severo-východnej časti vnútrohorskej Turčianskej kotliny na nive rieky Váh. Na geologickej stavbe kotliny sa podieľajú sedimenty paleogénu, neogénu, nad ktorými sú uložené kvartérne holocénne fluviálne štrkové a piesčité sedimenty.

Kvartér

Horniny paleogénu a neogénu sú prekryté kvartérnymi sedimentmi. Kvartér je v študovanom území zastúpený fluviálnymi sedimentmi vyvinutými často vo forme terás zasahujúcich do aluviálnej nivy rieky Váh. Ide o hrubé piesočnaté štrky netriedené, petrograficky rôznorodé s dobre opracovaným a sčasti navetralým materiálom s pokryvnou vrstvou piesčitých až ílovito-piesčitých hlín. Stupeň zahlinenia štrkov je premenlivý, prevažujú pomerne čisté, slabo zahlinené štrkopiesky. Na základe hydrogeologického vrtu zrealizovaného južne od riešeného územia v roku 1989 v rámci predpokladanej výstavby diaľnice D1 Turany – Hubová, boli v hĺbke do 2,0 m identifikované štrky zahlinené, sivohnedé, od 2,0 do 5,0 m štrky slabo zahlinené a od 5,0 m štrky hrubé (val. do 400 mm), sivé.

Neogén

Neogén sa člení na tri súvrstvia tzv. martinských vrstiev:

- bazálne štrky (žulový a kryštallický materiál), vápnité zlepenice, brekcie s polohami dolomitických pieskovcov a piesčitých ílov, hrúbka dosahuje do 100 m,
- sladkovodné vápence, uhoľné íly, lignit, jemné štrky s premenlivým množstvom piesočného materiálu a mocnosťou nad 1000 m,
- karbonátické a žulové štrky, dolomitické piesky, íly a slienité piesky s mocnosťou do 300 m.

Paleogén

Hlbšie podložie vytvárajú paleogénne sedimenty tzv. hutnianskeho súvrstvia tvoreného vápnitými ílovcami až bridlicami s preplástkami vápnitých pieskovcov. Nadložie tvorí zuberecké súvrstvie. Ide o striedanie polôh pieskovcov a ílovcov flyšového charakteru. Sklon paleogénneho súvrstvia je veľmi mierny. Hrúbka výplne kotliny sa pohybuje od niekoľko desiatok metrov v závislosti od štruktúrno-tektonickej stavby.

Pod pokryvnou vrstvou sa nachádzajú terasové uloženiny, tvorené štrkovitými, piesčitými a v menšom rozsahu aj súdržnými jemnozrnnými zeminami. Farba zemín je pri povrchu hnedá až hrdzavohnedá, miestami až tmavohnedá, hlbšie hnedosivá až sivá. Štrkové sedimenty sú stredne uľahnuté až uľahnuté štrkové zeminy (štrky hlinité, a štrky s prímесou jemnozrnej zeminy). S rastúcou hĺbkou prímес jemnozrnej frakcie ubúda. V podloží kvartérnych zemín sa nachádzajú neogénne sedimenty, tvorené sivými ílmi so strednou plasticitou. Konzistencia zemín je prevažne tvrdá, len lokálne sa nachádzajú miesta s pevnou konzistenciou. Súvislá hladina podzemnej vody bola zistená v úrovniach 4,0-5,0 m.

Geodynamické javy

Lokalita sa nachádza v stabilnom území, v ktorom nie je dokumentovaný výskyt geodynamických javov charakteru svahových pohybov.

Seizmicita územia

Podľa STN 73 0036 (Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií) patrí posudzované územie do oblasti 6. stupňa stupnice makroseismickej intenzity MSK-64.

Ložiská nerastných surovín

V okolí sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín, resp. chránené ložiskové územia, ktoré by boli v strete s realizáciou zámeru.

6.1.3 Pôdne pomery

Pozemky (okrem plochy 3), na ktorých je navrhované rozšírenie cintorína sú využívané pre poľnohospodárske účely. Z hľadiska bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) nie sú pre navrhované plochy definované žiadne BPEJ. V širšom okolí sa nachádzajú pôdy BPEJ: 0714065 (stupeň kvality 7), v riešenom území sa nenachádzajú pôdy zaradené v zmysle NV č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za

odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy medzi najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v katastrálnych územiach dotknutých obcí.

6.1.4 Klimatické pomery

Širšie riešené územie patrí do oblasti mierne teplej, okrsku dolinového, mierne teplého a vlhkého s chladnou alebo studenou zimou, s teplotou v januári pod $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$. Podľa klimaticko-geografických typov klímy študovanej oblasti považujeme za kotlinovú, mierne teplú s veľkou intenzitou teplôt, s priemernou teplotou v januári $-2,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $-5,0\text{ }^{\circ}\text{C}$ a v júli $17,0\text{--}18,5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Priemerné ročné zrážky sa pohybujú od 700-800 mm. Najviac zrážok býva v letnom období (jún - júl) a najmenej vo februári. Obdobia so snehovou pokrývkou trvajú 60-80 dní a maximálna hrúbka snehovej pokrývky dosahuje 50-75 cm.

6.1.5 Povrchové a podzemné vody

Územie je odvodňované riekou Váh. Vo vzdialenosti cca 650 m juhovýchodne a južne od riešeného územia preteká rieka Váh, a vo vzdialenosti cca 100 m južne od riešeného územia preteká Krpeliarsky kanál.

Tab.3 Prietokové pomery na Váhu

profil	$Q_{(355)}$	$Q_{(270)}$	$Q_{(A)}$	$Q_{(1)}$
Pod Krpeľanmi	18,87	33,11	77,82	505
Sučany	19,370	33,99	79,88	520

$Q(A)$ - priemerný ročný prietok v m^3/s

$Q(1)$ - jednoročný prietok v m^3/s

Vodné plochy

Vodná plocha, ktorá sa nachádza 70 m východne od riešeného územia predstavuje zvyšok pôvodného koryta Váhu, ktorý územím preteká pred výstavbou v.n. Krpeľany a Krpeliarského kanála.

Podzemné vody

Najvýznamnejším kolektorom podzemných vôd sú práve kvartérne fluvialne sedimenty aluviálnej nivy Váhu. Tieto sedimenty majú mimoriadne priaznivé prostredie pre formovanie zásob podzemných vôd i pre ich sústredený odber a sú prevažne veľmi vysoko zvodnené. Priemerná hodnota koeficienta filtrácie sa pohybuje rádovo 10^{-3} až 10^{-4} m.s^{-1} . Hladina podzemnej vody sa v záujmovom území pohybuje okolo 4,0-5,0 m pod terénom. V širšom okolí záujmovej lokality sa nenachádzajú využívané zdroje podzemných vôd.

Minerálne a geotermálne vody

V záujmovom území sa nenachádzajú využívané termálne ani minerálne vody.

Vodohospodársky chránené územia

Do riešeného územia nezasahuje žiadna Chránená vodohospodárska oblasť. V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne využívané vodárenské zdroje, ani ich ochranné pásma.

6.1.6 Flóra, fauna, biotopy, biodiverzita

Z fytogeografického hľadiska širšie záujmové územie patrí do oblasti západo-karpatskej kveteny (*Carpathicum occidentale*), obvodu vnútrokarpatských kotlín (*Intracarpaticum*) a okresu Turčianska kotlina. Potenciálnu vegetáciu v tejto časti nivy Váhu predstavujú nížinné lužné lesy podzväzu *Ulmenion* Oberd. 1953.

Súčasný stav vegetácie oproti potenciálnej vegetácii dotknutého územia je výrazne pozmenený. Pôvodná vegetácia bola z rôznych dôvodov odstránená vplyvom poľnohospodárskej činnosti a zástavbou a nahradená sekundárnymi spoločenstvami – kultúrne plodiny, resp. rudernými a antropogénne degradovanými rastlinnými spoločenstvami.

Pôvodné rastlinné spoločenstvá sa zachovali len ostrovčekovite a v súčasnosti plnia významné krajinné-ekologické a stabilizačné funkcie v krajine, je nevyhnutné ich zachovanie z hľadiska ekologickej stability územia. Samotná lokalita predstavuje poľnohospodársky využívané plochy a ako TTP.

Fauna

Faunu riešeného územia, ktoré predstavuje okraj zastavaného územia obce tvoria prevažne synantropné druhy. Druhovú diverzitu územia zvyšujú prítomné pestré krajinné prvky – remízky a brehové porasty.

Rieka Váh predstavuje významný migračný koridor vtáctva. V riešenom území a jeho okolí je predpoklad výskytu hniezdiacich vtákov, predovšetkým z radu spevavcov. Z čeľadí možno spomenúť drozdovité, sýkorkovité, penicovité, muchárovité, pinkovité a ďatlovité. Ďalšie druhy hniezdia v dutinách a štrbinách budov (vrabec domový, holub domáci, belorítka obyčajná). Z dravých druhov vtákov sa v urbánnom prostredí a neďalekej vidieckej krajine často vyskytuje sokol myšiar. V území môžu byť početné hlodavce (hraboše) a hmyzožravce (krty, ježe, piskory). Všetky vymenované druhy môžu využívať územie ako potravný a tiež ako úkrytový habitat.

Biodiverzita

Biologická diverzita (ďalej len „biodiverzita“) je rôznorodosť všetkých foriem života a ich vzájomného spolupôsobenia na Zemi. Zahŕňa v sebe ekosystémy, biotopy, druhy rastlín, živočíchov, mikroorganizmov a variabilitu génov a ich vzájomné vzťahy. Etické, ekonomické a sociálne aspekty straty biodiverzity a ekosystémov boli hlavným dôvodom pre súbor opatrení a aktivít na globálnej, európskej a národnej úrovni.

Na národnej úrovni bola schválená Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku (v súčasnosti aktualizovaná do roku 2020). Vykonanie konkrétnych úloh v rámci Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku definoval Akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku do roku 2020 (MŽP SR, 2014).

Z hľadiska hodnotenia biodiverzity riešeného územia možno konštatovať, že je pomerne nízka, pôvodný vegetačný kryt bol intenzívnym alebo extenzívnym vplyvom človeka zmenený, prípadne miestami úplne zničený. Podstatne vyššiu hodnotu z hľadiska biodiverzity majú časti krajiny južne od riešeného územia.

6.1.7 Chránené územia prírody a krajiny

Posudzovaná činnosť je umiestnená v území, v ktorom platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Nezasahuje do žiadneho územia národnej sústavy chránených území, ani do území európskej sústavy chránených území Natura 2000 (chránené vtáčie územia, územia európskeho významu). Najbližšie územia národnej sústavy chránených území identifikované v širšom riešenom území sa nachádzajú vo vzdialenostiach:

- Prírodná rezervácia Hrabinka - severne od riešeného územia vo vzdialenosti cca 1,90 km;
- Ochranné pásmo Národného parku Malá Fatra – severne od riešeného územia vo vzdialenosti cca 1,50 km;
- Ochranné pásmo Národného parku Veľká Fatra – južne od riešeného územia vo vzdialenosti cca 660 m.

Ostatné územia národnej sústavy chránených území (maloplošné chránené územia) sa nachádzajú vo vzdialenosti väčšej ako 2 km od riešeného územia.

Najbližšie územia európskej sústavy chránených území (Natura 2000) identifikované v širšom riešenom území sa nachádzajú vo vzdialenostiach:

- SKCHVU013 Malá Fatra - severne a západne od riešeného územia vo vzdialenosti cca 2,20 km;
- SKUEV0238 Veľká Fatra - severovýchodne od riešeného územia vo vzdialenosti cca 1,36 km;

Ostatné územia európskej sústavy chránených území sa nachádzajú vo vzdialenosti väčšej ako 3,40 km od riešeného územia.

V širšom riešenom území sa vyskytujú mokrade regionálneho významu:

- Staré koryto Váhu od Krpelianskej priehrady (k.ú. Krpeľany, Nolčovo, Turany; plocha 3 600 000 m²),
- Krpelianska priehrada = VN Krpeľany (k.ú. Krpeľany, Ratkovo; plocha 1 260 000 m²),

A mokraď lokálneho významu:

- Sihoť 1 (J od Krpelian, k.ú. Krpeľany; plocha 50 000 m²).

Chránené stromy

Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnych chránených stromov.

Chránené druhy

Všetky druhy prirodzene sa vyskytujúcich vtákov sú na území Slovenska chránené podľa zákona o ochrane prírody 543/2002 Z. z.

6.1.8 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Najbližšie posudzovanej lokalite sa nachádza nadregionálny biokoridor – rieka Váh, ktorý sa nachádza vo vzdialenosti cca 700 m.

6.2 KRAJINA

Zájmové územie a jeho okolie možno charakterizovať ako poľnohospodársku krajinu s prvkami sídelnej zástavby, líniovými technickými prvkami a prítomnosťou vodnej nádrže, umelého kanála a rieky Váh. Reliéf je prevažne rovinatý v údolí rieky Váh, v širšom území sa terén postupne dvíha smerom k pohoriam Malej a Veľkej Fatry.

6.3 OBYVATEĽSTVO A JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Realizáciou zámeru je dotknuté katastrálne územie obce Krpeľany. Obec Krpeľany je situovaná v severovýchodnej časti Turčianskej kotliny na nive a terase Váhu. Zastavané územie obce sa možno rozčleniť do dvoch relatívne samostatných častí: historické, pôvodné územie obce - staré Krpeľany a nová povojnová zástavba – nové Krpeľany.

Obec Krpeľany je od okresného mesta Martin vzdialená 18 km a susedí s obcami: Šútovo, Ratkovo, Nolčovo, Kľačany, Stankovany, Ľubochňa a mestom Turany.

Rozvoj Krpelian nastal hlavne po roku 1948, kde popri výstavbe a preložky železničnej trate sa v roku 1952 začalo s výstavbou vodnej elektrárne, ktorá bola ukončená v roku 1957. Výstavbou sa zmenil celkový vzhľad obce. Občania boli z pôvodného územia presťahovaní do tzv. nových Krpelian. Nová éra výstavby začala v 70. a 80. rokoch. V tom období sa postavilo okolo 90 rodinných domov. V rámci technickej vybavenosti vybudovali v obci materskú školu, dom smútku, športový dom, požiarňu zbrojnicu, plnoorganizovanú základnú školu, predajne Zdroja, Jednoty a modernizovalo sa zdravotné stredisko. Vybudovali sa nové miestne komunikácie. Obyvatelia obce boli zamestnaní najmä v priemysle, len malá časť ich pracovala v obchode a poľnohospodárstve. V tomto období mala obec cca 1.050 obyvateľov.

V okrese Martin je 43 obcí, obec Krpeľany patrí k stredne veľkým obciam, s poklesom počtu obyvateľov. Podľa sčítania ľudu v roku 2011, počet obyvateľov obce predstavoval 1079, počet obyvateľov v roku 2014 sa zvýšil na 1106 avšak v roku 2019 klesol na 1067. Počet obyvateľov k 1.januáru 2020 predstavuje 1 067.

Veková štruktúra obyvateľstva obce Krpeľany je priaznivá pre rozvoj obce, väčšina obyvateľov je vo veku 15 - 64 rokov (733 obyvateľov) t.j. 68,70 % obyvateľov.

V obci sa nachádzajú bytové domy, obyvatelia prevažne bývajú vo vlastných rodinných domoch alebo spoločne s rodičmi.

Po dohode s vlastníkmi pozemkov sa v obci plánuje realizácia IBV a tá má pozitívny vplyv na zvýšenie životnej úrovne obyvateľov obce ako i na zvýšenie počtu obyvateľov.

ÚP obce Krpeľany počíta v lokalite Staré Krpeľany s výstavbu nových rodinných domov, a tiež sú navrhnuté plochy pre výstavbu nových bytových domov (s charakterom hlavne obecných nájomných bytov) medzi Starými a Novými Krpeľanmi, medzi Mŕtvym ramenom Váhu a areálom základnej školy a v existujúcom objekte bývalej špeciálnej základnej školy.

V súčasnej dobe sa v obci nachádza plnoorganizovaná 9. triedna základná škola, s max. počtom 29 žiakov v triede a teda s celkovou kapacitou 261 žiakov. Materská škola sa nachádza v samostatnom objekte v novej časti obce, s dostatočným zázemím (trávnaté plochy, dobudované detské ihrisko) na vonkajšie aktivity detí. MŠ má 2 triedy s celkovou kapacitou 60 detí.

Obec zabezpečuje sama sociálne služby pre svojich obyvateľov, hlavne v dôchodkovom veku, poskytovaním obedov v školskej jedálni. Na území obce sa nachádza aj Klub dôchodcov v nevyhovujúcom objekte. Občania dochádzajú za zdravotníckymi službami prevažne do Martina.

V obci nie je vybudovaný Dom kultúry. Ako kultúrna sála na rôzne kultúrne podujatia by mala slúžiť bývalá kinosála, ktorá je momentálne v rekonštrukcii. V obci sa nachádza aj zrekonštruovaný Športový dom, pri futbalovom štadióne, so spoločenskou sálou s kapacitou 115 stoličiek, kde sa organizujú kultúrne podujatia v obci. Niektoré udalosti sa uskutočňujú aj v školskej jedálni s kapacitou 150 stoličiek (svadby, kary a pod.). Na aktivity sa využívajú aj klubové priestory požiarnej zbrojnice, klubu dôchodcov a folklórneho súboru.

6.3.1 Doprava

Cestná doprava

Obec Krpeľany s mestom Martin spája štátna cesta I. triedy I/18 v smere Žilina – Poprad, z ktorej je pri Ratkove napojená úrovňovou križovatkou cestou III. triedy č. III/2131 a diaľnica D1 s križovatkou Turany 1.

Obec leží na križovatke multimodálnych dopravných koridorov TEN (Trans-european Network) a TINA (Transport Impact Network Assessment). Tieto sú tvorené jestvujúcimi cestami I/18 (koridor č.Va Bratislava - Čierna nad Tisou) a I/65 (Martin - Banská Bystrica). V budúcnosti preberie funkciu triedy medzinárodného významu plánovaná diaľnica D1 spolu s diaľničným privádzačom do Martina a z cesty I/18 sa stane komunikácia zabezpečujúca regionálne vzťahy.

Cestnú sieť v k. ú. možno rozdeliť podľa charakteru na štátnu cestu III. triedy vo vlastníctve ŽSK a sieť miestnych komunikácií vo vlastníctve obce. Obec je prejazdná len okrajom, ale mimo hlavných cestných ťahov, čo zabezpečuje relatívne pomerne kľudové prostredie. Obec má 8,4 km miestnych komunikácií.

Hlavnú komunikačnú (dopravnú) os cestnej dopravy na území obce Krpeľany predstavuje hlavná zberná komunikácia - cesta III/2131, ktorá sa pripája na cestu I/18 v obci Ratkovo, pokračuje cez obec Nolčovo, Konské, Podhradie, až do Sučian, kde sa opäť napája na cestu I/18.

Železničná doprava

Obec Krpeľany leží na hlavnej medzinárodnej železničnej trati č.180 Bratislava – Žilina - Košice. Hranicou k.ú. obce zo SZ strany prechádza dvojkoľajná elektrifikovaná železničná trať. Na železničnej trati sa nachádza železničná zastávka Krpeľany.

Letecká doprava

V katastri obce ani v jeho blízkosti sa nenachádza žiadne letisko.

6.3.2 Infraštruktúra

V súčasnosti je obec Krpeľany zásobovaná prívodným vzdušným vedením - linka č. 210. Trafostanice sú napojené prevažne vzdušným vedením z 22 kV linky. Na území katastra Krpeľany sa nachádza 7 trafostaní (5 v majetku SSE, 4 cudzie) Napájacie body sú najčastejšie vyústené odbočnou konzolou z hlavnej trasy na prípojkovú časť, opatrenú úsekovým vypínačom pre individuálne odpájanie každej trafostanice. V blízkosti a v k.ú. Krpeľany sa nachádzajú nasledovné vonkajšie nadzemné elektrické vedenia v správe Slovenskej

elektrizačnej sústavy a.s. Bratislava: 2x220 kV vedenia V281/282 Sučany - Široká, 220 kV vedenie V273 Sučany - Lemešany, 400 kV vedenie V406 Varín - Liptovská Mara a 400 kV vedenie V494 Sučany - Medzibrod (vedenia 110 kV sú v správe Stredoslovenskej energetiky, a.s. Žilina).

V blízkosti vodnej elektrárne sa nachádza 110 kV rozvodňa, cez ktorú je pripojená elektráreň do 110kV prenosovej sústavy. Rozvodňa je prepojená s hlavným napájacím uzlom okresu v Sučanoch vedením č. 7736 Hc Sučany - Hc Krpeľany. Ochranné pásmo rozvodne s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie.

V obci Krpeľany sa nachádza vodná elektráreň. Vodná elektráreň Krpeľany je súčasťou nádrže Krpeľany, ktorá je vybudovaná tesne pod sútokom Oravy a Váhu. Je súčasťou derivačnej kaskády vodných elektrární na Váhu.

V časti obce tzv. Nové Krpeľany má vybudovanú splaškovú kanalizáciu napojenú na skupinovú kanalizáciu Martin – Vrútky s čistením na ČOV Vrútky. Staré Krpeľany nie sú v zásade odkanalizované okrem bytového domu (32 bytov) a Základnej školy. Kanalizácia v obci je gravitačne zvedená kanalizačným zberačom do čerpacej stanice (plánuje sa vybudovať nový zberač kvôli nedostatočnej kapacite starého), odkiaľ je prečerpávaná výtlačným potrubím do Turian. Na kanalizáciu bolo v roku 2016 napojených 780 obyvateľov, t.j. 73,10 %. Dĺžka kanalizačnej siete 3,886 km.

V lokalite Staré Krpeľany a v polyfunkčnej centrálnej zóne je potrebné dobudovať splaškovú kanalizáciu na ktorú je pripravená projektová dokumentácia a čaká sa na vydanie stavebného povolenia. Kanalizácia zaústi do existujúceho zberača. Podľa potreby budú na kanalizácii navrhnuté čerpacie stanice.

V obci nie je vybudovaná dažďová kanalizácia. Dažďové vody sú odvádzané plytkými rigolmi len v niektorých úsekoch, väčšinou sú likvidované vsakovaním na pozemkoch okolo jednotlivých stavieb, alebo sú vyvedené na terén. Pre zabezpečenie odvodu a likvidácie dažďových vôd je potrebné vybudovať dažďovú kanalizáciu, ktorá cez retenčné nádrže zaústi do vodných tokov. Dažďové vody zo striech objektov budú prednostne likvidované priamo na priľahlých pozemkoch vsakovaním do podlažia.

Obec je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu, ktorého správcom je Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s.. Obec je zásobovaná vodovodnou vetvou Teplička – Krpeľany, ktorá privádza vodu zo zdroja Teplička s výdatnosťou 20 l/s do obce Krpeľany a ďalej do obcí Ratkovo, Šútovo a Kraľovany - osada Rieka.

Pitnou vodou je zásobovaných 100% obyvateľov obce. Rozvodná sieť v obci bola uvedená do prevádzky v roku 1960.

Obec Krpeľany bola plynofikovaná v roku 2002. Má plne decentralizovaný systém zásobovania tepelnou energiou. V súčasnosti je plynofikovaných 66% obce.

6.3.3 Kultúrohistorické pamiatky

V katastrálnom území sa nachádzajú národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:

- Hrádok Pohanovo – archeologická lokalita nachádzajúca sa juhovýchodne od obce,
- Hrob spoločný s náhrobníkom – parc. č. 84, pamätné miesto padlým vojakom v II. sv. vojne.

Na posudzovanej lokalite sa nevyskytujú žiadne kultúrno-historické pamiatky.

6.3.4 Archeologické lokality

V katastrálnom území obce sú evidované neodkryté archeologické náleziská, zahrnuté do Centrálnej evidencie archeologických nálezísk SR (CEANS). KPÚ Žilina v CEANS-e a z odbornej literatúry eviduje nasledovné archeologické náleziská:

- Krpeľany – poloha „podhradie hrádku Pohanovo“ – sídlisko – doba halštatská, doba laténska,
- Krpeľany – poloha „stará cesta do Ľubochne cez sedlo Fatra“ – od praveku až po novovek.

V riešenom území a jeho bezprostrednom okolí nie je evidovaný výskyt archeologických nálezov.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH VPLYVOV

1 VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO

Z hľadiska zdravotných rizík je vzhľadom na charakter posudzovanej stavby vo vzťahu k obyvateľstvu relevantné posudzovať vplyv hluku a znečistenia ovzdušia počas stavebných prác a potenciálny vplyv na podzemné vody počas prevádzky. Najbližší objekt bývania od navrhovaného rozšírenia sa nachádza cca 25 m.

Vplyvy počas výstavby

Z hľadiska intenzity akustického zaťaženia je najnepriaznivejšie obdobie stavebných prác, kedy bude zvýšená intenzita prejazdov stavebných mechanizmov. Navrhovaný zámer výrazne neovplyvní pomery dotknutého územia ani z hľadiska hygieny ovzdušia, pretože významnejší podiel na znečisťovaní môže mať iba prašnosť v období dlhšie trvajúceho sucha počas stavebných prác. Vplyvy na obyvateľstvo počas stavebných prác súvisiacich s navrhovanými zmenami možno klasifikovať vzhľadom na charakter a rozsah stavby ako zanedbateľné.

Vplyvy počas prevádzky

Z hľadiska intenzity dopravy sa súčasná situácia nezmení, nakoľko vplyvy sú rovnaké ako pri prevádzke existujúcej časti cintorína.

Prevádzka cintorína je všeobecne rizikovým faktorom vzhľadom k možnej kontaminácii zdrojov podzemných vôd. Zdrojom kontaminácie môžu byť produkty rozkladných procesov – hnilobného rozkladu tiel (proces trvajúci počas normálnych podmienok 3-4 mesiace) a následnej mineralizácie ostatkov (tzv. tlecia doba, ktorá trvá priemerne 10 rokov). Hnilobný rozklad je anaeróbny proces, pri ktorom dochádza k redukcii bielkovín a aminokyselín, odbúraniu mastných kyselín a rozvoľneniu organickej substancie. Nasledujúce tlenie premieňa oxidáciou uvoľnené základné zložky až na vodu, uhličitany, dusičnany a dusitany, sírany a fosforečnany. Miera rizika kontaminácie podzemných vôd je spojená najmä s fázou hnilobného rozkladu, s postupujúcim procesom mineralizácie sa znižuje.

Podmienky na umiestňovanie studní na zásobovanie pitnou vodou – domových studní upravuje norma STN - 75 5115 Studne individuálneho zásobovania pitnou vodou, podľa ktorej najmenšia vzdialenosť pre umiestňovanie studne od zdrojov znečistenia tj. od pohrebiska je 30 m (pre málo priepustné prostredie) a 100 m pre priepustné prostredie (štrky, piesky). Obec je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu. Obec je zásobovaná vodovodnou vetvou Teplička – Krpeľany, ktorá privádza vodu zo zdroja Teplička s výdatnosťou 20 l/s do obce Krpeľany a ďalej do obcí Ratkovo, Šútovo a Kraľovany - osada Rieka. Vzhľadom na uvedené je kontaminácia zdrojov podzemných vôd určených na zásobovanie pitnou vodou nulová.

Prijateľnosť činnosti

Z pohľadu obyvateľstva nie sú čakávané žiadne negatívne ohlasy, nakoľko jej realizáciou bude naplnená sociálna potreba obyvateľstva, ktorej povinnosť naplnenia obci vyplýva zo zákona o pohrebníctve.

V ochrannom pásme najviac 50 m od pohrebiska sa neplánujú a v súčasnosti nie sú realizované stavby, alebo činnosti, ktoré by narušovali pietny charakter pohrebiska. Šírku ochranného pásma, podrobnosti a pravidlá umiestňovania a povoľovania budov a stavieb v ňom a činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu so zreteľom na pietny charakter pohrebiska môže ustanoviť obec všeobecne záväzným nariadením.

2 VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE

2.1 RELIÉF A HORNINOVÉ PROSTREDIE

Rozšírenie pohrebiska spočíva v drobných terénnych úpravách pozemku za účelom vytvorenia podmienok pre chodníky a jednotlivé hrobové miesta. Pozemok je rovinatý, technické riešenie spevnených plôch a hrobových miest nepredpokladá aktiváciu erózných procesov.

V širšom okolí sa nenachádzajú žiadne ložiskové územia, ktoré by boli v strete záujmu s realizáciou zmeny činnosti. zámeru.

2.2 VPLYVY NA POVRCHOVÚ A PODZEMNÚ VODU

Vplyvy počas výstavby

Z hľadiska ohrozenia kvality podzemných vôd v období výstavby pripadajú do úvahy úniky látok zo stavebných a dopravných mechanizmov, vrátane potenciálnych havarijných únikov. Pokiaľ dôjde k úniku ropných látok do podlažia, je nutné kontaminovanú zeminu ihneď vyťažiť a uložiť do nepriepustnej nádoby (kontajnerov). Pri malých úkapoch možno previesť dekontamináciu vapexom alebo iným absorpčným materiálom. Tento scenár je málo pravdepodobný, nakoľko sa jedná o jednoduchú stavebnú činnosť s krátkou dobou trvania.

Vplyvy počas prevádzky

Posudzovaná lokalita nie je v kontakte so žiadnymi vodnými tokmi alebo vodnými plochami, ktoré by mohli byť kvalitatívne ovplyvnené realizáciou zmeny činnosti.

Posudzovaná činnosť potenciálne vplýva na kvalitu podzemných vôd rozkladom organického materiálu, čím dochádza k obohacovaniu okolitého prostredia predovšetkým rôznymi formami dusíka.

V etape prevádzky cintorína budú v pôde prebiehať rozkladné procesy, ktoré súvisia s rozkladom pochovaných tiel (hnilobný rozklad a následná mineralizácia). Podmienky pochovávaní a prevádzky cintorína sú dané zákonom č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve § 19 ods. 1 kde sa uvádza:

- a) hĺbka pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1,6 m; pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,2 m, prehĺbený hrob musí mať hĺbku aspoň 2,2 m,
- b) dno musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody,
- c) bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m,
- d) rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške minimálne 1,2 m.

Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy musí trvať najmenej 10 rokov.

Ak sa zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotleté, tlecia doba sa musí primerane predĺžiť na základe výsledkov hydrogeologického prieskumu.

Všeobecné hygienické zásady umiestňovania cintorínov s ohľadom na ochranu podzemných vôd a vodných zdrojov odporúčajú napr. Švec, Hlína (1978):

- ✓ hladina podzemnej vody musí byť najmenej 3 m pod úrovňou terénu, aby ani jej prípadné kolísanie nezasiahlo hroby,
- ✓ pôda na cintorínoch má byť piesčitá alebo hlinitá, porézna, dobre prevzdušnená, aby rozkladný proces prebiehal dostatočne rýchlo,
- ✓ prúdenie podzemnej vody z územia cintorína nesmie smerovať k zdrojom podzemnej vody,

- ✓ od zdrojov podzemnej vody pre hromadné zásobovanie obyvateľstva musí byť cintorín vzdialený najmenej 1 km, od jednotlivých studní pre individuálne zásobovanie pitnou vodou musí byť vzdialený najmenej 100 m.

Vhodnosť pozemku na rozšírenie pohrebiska bude preukázaná na základe hydrogeologického prieskumu, ktorý si obec nechá spracovať. V zmysle § 15 ods. 7 zákona 131/2010 Z.z. o pohrebníctve žiadosť o zriadenie nového pohrebiska musí obsahovať aj výsledky hydrogeologického prieskumu, z ktorých je zrejmé, že pozemok je vhodný na takýto spôsob pochovávaní. Orgán štátnej vodnej správy má v územnom konaní o zriadení pohrebiska postavenie dotknutého orgánu, ktorý v konaní uplatňuje svoju pôsobnosť pri ochrane vôd.

2.3 VPLYVY NA OVZDUŠIE

Charakter stavby cintorína má minimálny vplyv na kvalitu ovzdušia. Zvýšená imisná záťaž z dopravy sa očakáva iba pri nárazových návštevách cintorína počas významných sviatkov v roku. Jedná sa však o krátkodobý vplyv. Rovnako zanedbateľný je vplyv na ovzdušie počas výstavby limitovaný dobou výstavby.

2.4 PÔDA

Trvalé zábery pôdy predstavujú priame vplyvy výstavby cintorína, s nezvratným, nepriaznivým charakterom, ktoré okrem záberov predstavujú aj ukončenie poľnohospodárskeho využitia pôdy. Iné vplyvy na pôdne pomery v území nepredpokladáme.

2.5 FAUNA A FLÓRA

Dotknutá lokalita je v súčasnosti poľnohospodársky využívaná, pripravená na realizáciu navrhovanej zmeny činnosti. V prípade, že si rozšírenie pohrebiska vyžiada odstránenie krovín, príp. stromov bude potrebné zrealizovať inventarizáciu drevín v zmysle platných legislatívnych predpisov. Na pozemku sa nenachádza žiadna vzácnejšia vegetácia, preto neočakávame žiadne zásahy do druhového zloženia fauny, či flóry. Vplyv na chránený strom v priestore existujúceho cintorína bude bezo zmeny, priamo na ploche rozšírenia cintorína sa nenachádzajú chránené stromy a nebol zaznamenaný výskyt chránených živočíchov, lokalita nezasahuje ani neovplyvňuje žiadny prvok ÚSES.

2.6 VPLYVY NA KRAJINU

Rozšírenie cintorína zmení územie iba v lokálnom rozsahu. Funkčné využitie sa zmení z poľnohospodárskej plochy – trávnatého porastu na plochu pietneho charakteru. Z pohľadu scenérie krajiny dôjde ku kultivácii pozemku, teda o pozitívny vplyv. Navrhnuté stvárnenie stavby rešpektuje existujúci charakter navrhovanej činnosti, nová časť cintorína bude podobne ako jestvujúca pravidelne udržiavaná (kosenie, čistenie a pod.) a doplnená o izolačnú zeleň.

3 VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME

Prvky urbánneho komplexu (priemysel, služby, rekreácia a pod.) nebudú realizáciou zámeru negatívne dotknuté. Posudzovaná stavba nemá vplyv na rozvojové aktivity v obci, jedná sa o jednu zo základných služieb pre obyvateľstvo – naplnenie sociálnych potrieb, ktoré obci vyplýva z platnej legislatívy o pohrebníctve.

4 VPLYVY NA KULTÚRU A PAMIATKY

Zmena činnosti nebude mať vplyv na kultúrne hodnoty a pamiatky v území.

5 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Navrhované rozšírenie cintorína nezasahuje priamo do žiadnych veľkoplošných ani maloplošných chránených území v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Rovnako územie nezasahuje ani do území európskej sústavy chránených území – Natura 2000: chránených vtáčích území a území európskeho významu.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE (NETECHNICKÉ ZHRNUTIE)

1 NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Rozšírenie pohrebiska obce Krpeľany

2 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Predmetom oznámenia o zmene je rozšírenie plôch existujúceho pohrebiska, vrátane sadových úprav a potrebnej infraštruktúry (verejné osvetlenie, komunikácie, oplotenie), nakoľko kapacita hrobových miest existujúceho obecného pohrebiska bude v najbližšej budúcnosti vyčerpaná. Celková plocha rozšírenia predstavuje 2254 m².

Lokalita rozšírenia pohrebiska nadväzuje na existujúce pohrebisko, ktoré sa nachádza v južnej časti zastavaného územia obce. Prístup k pohrebisku ostáva nezmenený. Urbanistické riešenie spracované v zmysle platného ÚPO, resp. Zmien a doplnkov č. 1, v zmysle ktorých je riešená plocha navrhnutá ako plochy pohrebiska (rozšírenie). Predpokladaná kapacita pohrebiska bude 30 – 40 rokov.

3 ÚZEMIE DOTKNUTÉ ZMENAMI ČINNOSTI

Pozemky rozšírenia pohrebiska nie sú vo vlastníctve obce, v súčasnosti však prebiehajú prípravy na ich odkúpenie. Pozemky, resp. časti parciel určených na navrhovaný účel, sú evidované nasledovne:

- plocha 1 - parc. č. KN-E 2-2507/7 ako ostatná plocha, užívaná pre poľnohospodársky účel
- plocha 2 - parc. č. KN-E 2507/1 a 2506 / 1 ako orná pôda, užívaná pre poľnohospodársky účel
- plocha 3 - parc. č. KN-C 85/1 ako TTP, užívaná v rámci pohrebiska ako plocha zelene, komunikácie a časť ako pohrebná plocha

Plochy navrhovaného rozšírenia sú prístupné z existujúceho areálu pohrebiska – parc. č. KN-C 985/1, 84, 102/1.

4 VPLYVY ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A ICH POROVNANIE SO SÚČASNÝM STAVOM

Vplyvy posudzovanej zmeny sú prevažne podobné až identické ako v súčasnosti:

- plocha pozemku na rozšírenie cintorína sa zvýši cca o 34%,
- bude potrebné zrealizovať hydrogeologický prieskum na ploche navrhovaného rozšírenia pohrebiska,
- bude potrebný záber pôdy – preklasifikovanie poľnohospodárskej pôdy,
- mierne sa zvýšia spevnené plochy,
- využije sa existujúca vybudovaná infraštruktúra, dom smútku a technické zázemie súčasného cintorína,
- nezvyšuje sa dopravná intenzita v súvislosti s navrhovanými zmenami.

Vplyvy na prvky ochrany prírody a chránené územia vzhľadom na lokalizáciu plánovanej zmeny neboli identifikované. Rovnako nebudú ovplyvnené ostatné zložky životného a urbánneho prostredia. V ďalšom stupni projektovej prípravy rešpektovať OP vedenia VN podľa podmienok prevádzkovateľa.

Na zmiernenie identifikovaných negatívnych vplyvov sú navrhnuté opatrenia:

Počas výstavby:

- zabezpečiť dobrý technický stav stavebných mechanizmov, havarijné prostriedky a poučenie pracovníkov stavby o opatreniach v prípade havarijného úniku ropných látok,
- stavebné a montážne práce vyznačujúce sa vyššími hladinami hluku sa budú vykonávať len v pracovných dňoch v čase od 7.00 do 20.00 hod.

Počas prevádzky:

- zabezpečiť separáciu a čo možno najväčšie zhodnotenie odpadov, ktoré vzniknú prevádzkou cintorína,
- realizovať výsadbu izolačnej zelene po obvodě plochy cintorína,
- hĺbku hrobov realizovať v zmysle záverov hydrogeologického prieskumu.

5 SYNERGICKÉ A KUMULATÍVNE VPLYVY

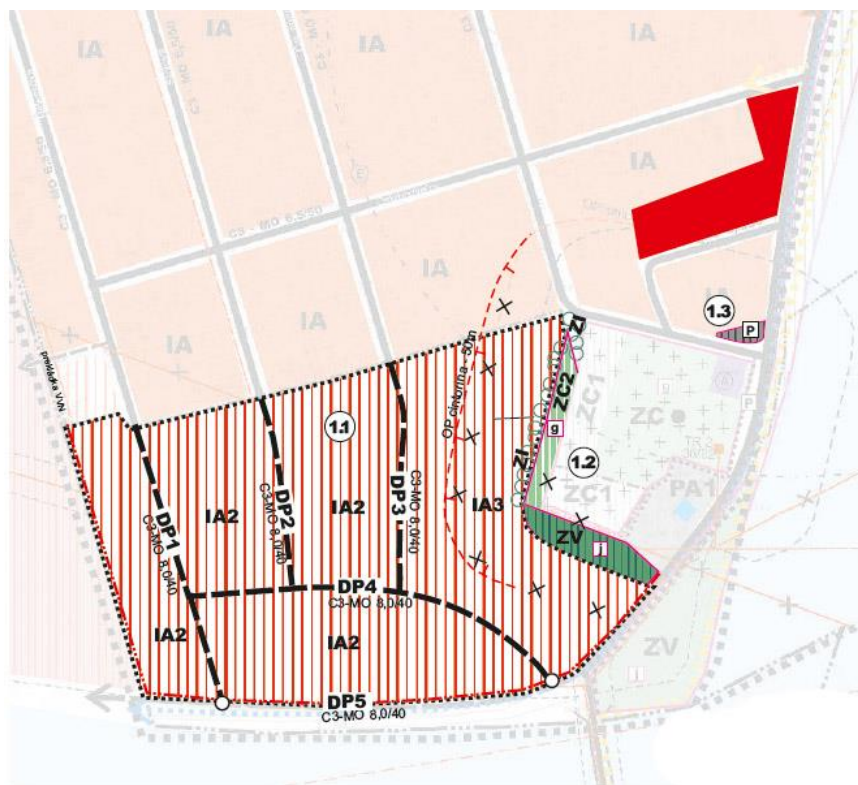
Plánované rozšírenie pohrebiska nadväzuje na existujúce pohrebisko. Rozšírením nedôjde k zosilneniu existujúcich vplyvov, ale k miernemu posunu ich lokalizácie. Riešenie novej plochy pohrebiska v priamej nadväznosti na existujúci cintorín má výhodu oproti novej lokalite v dobrej dostupnosti, vybudovanej existujúcej kapacite parkovacích miest, využitia vybudovaného domu smútku, technického zázemia a jednoduchého napojenia osvetlenia na rozvod elektrickej energie.

Dotknuté územie sa nachádza v 1. stupni ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Ku kumulatívne vplyvu na prvky ochrany prírody nedochádza.

6 SÚLAD NAVRHOVANEJ ZMENY ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU

Územný plán obce Krpeľany bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v roku 2016, a zmenený formou zmien a doplnkov č. 1 v r. 2017. Plánované rozšírenie cintorína je v súlade so schváleným územným plánom.

Obr.2 Výrez z územnoplánovacej dokumentácie

Legenda: Regulatívy územného rozvoja

- IA – rodinné domy IBV
- ZV – zeleň verejná
- ZC – zeleň cintorínov
- ZI – zeleň izolačná

VI. PRÍLOHY

1. INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA

Lokalita rozšírenia ani existujúce pohrebisko neboli posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nakoľko boli vybudované pred účinnosťou tohto ako aj predchádzajúceho zákona č. 127/1994 Z.z.

2. MAPA ŠIRŠÍCH VZŤAHOV

Mapa širších vzťahov je prezentovaná v kapitole III.1. na obrázku č. 1.

3. DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Dokumentáciu k zmene navrhovanej činnosti tvorí dokumentácia o územné rozhodnutie „**Rozšírenie pohrebiska obce Krpeľany**“, spracovaná Ing. arch. Ľubomír Burica, PhD., Jánošíkova 53, 036 01 Martin v 12/2020. Dokumentácia je priložená v elektronickej verzii na CD.

VII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

V Žiline, 15.04. 2021

VIII. SPRACOVATEĽ OZNÁMENIA

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Peter Kurjak, PhD.
ENVICONCONSULT spol. s r.o.
Obežná 7, 010 08 Žilina

Potvrdenie správnosti údajov:

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Mgr. Jaroslav Kráľ - starosta obce

;